

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA
mint felülvizsgálati bíróság

Mfv.I.10.946/2007/6.szám

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Kökény Gabriella ügyvéd által képviselt felperesnek a Dr. Fülöpné dr. Fazekas Krisztina ügyvéd által képviselt alperes ellen rendkívüli felmondás jogellenességének megállapítása és jogkövetkezményei iránt a Miskolci Munkaügyi Bíróságnál 8.M.1286/2005. szám alatt megindított és másodfokon a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 1.Mf.20.258/2007/3. számú rész- és közbenső ítéletével jogerősen elbírált perében az említett másodfokú határozat ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

v é g z é s t :

A Legfelsőbb Bíróság a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 1.Mf.20.258/2007/3. számú rész- és közbenső ítéletének a rendkívüli felmondás jogellenességét megállapító rendelkezését hatályon kívül helyezi, és a másodfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja; ezt meghaladóan nem érinti.

A felek felülvizsgálati eljárási költségét egyenként 10.000 /tízezer/ forintban, a felülvizsgálati eljárás illetékét 56.100 /ötvenhatezer-egyszáz/ forintban állapítja meg.

I n d o k o l á s :

A Miskolci Munkaügyi Bíróság 8.M.1286/2005/19. számú ítéletével elutasította a felperesnek a munkáltatói rendkívüli felmondás jogellenességének megállapítása és a jogellenesség jogkövetkezményeinek alkalmazása iránti keresetét.

Az elsőfokú ítéleti tényállás szerint a felperes kútkezelő munkakörben dolgozott az alperes által a S. H. Rt.-vel kötött franchise szerződéssel üzemeltetett, az M3-as autópálya egyik pihenőjében működő üzemanyagtöltő állomáson. 2005. május 8-án a felperes egy másik kútkezelővel és két shop-eladóval dolgozott, amikor reggel a felperes és egy vevő között szóváltás alakult ki. A vevő kénytelen volt egyedül tankolni, a felperesnél akart fizetni,

aki megkérdezte, melyik kútnál tankolt. A vevő válaszára, miszerint övé az egyetlen kocsi a kútnál, a felperes úgy reagált, hogy nem látja és nem is keresi meg. A vevő végül feldúltan távozott, de másnap felhívta a S. H. vevőszolgálatát, majd az alperest, és panaszt tett a kiszolgálás elmulasztása miatt. Az alperes ezt követően a munkaviszony közös megegyezéssel történő megszüntetését kezdeményezte, figyelemmel a felperessel közölt korábbi szóbeli figyelmeztetésére is, amelyre hasonló eset miatt került sor. A felperes a megállapodást nem írta alá, keresőképtelen állományba került. Az alperes az ügyben vizsgálatot folytatott, a vevő 2005. május 24-én tett írásbeli nyilatkozatot, amelyben a felperes "lekezelő, flegma hangnemét" először panaszolta.

Az alperes 2005. június 2-án rendkívüli felmondással élt, amelynek indokolása szerint a felperes nem tett eleget a munkaköri kötelezettségének, mert egy "visszatérő ügyfél" 2005. május 8-án a kútoszlopnál senkit sem talált, egyedül tankolt. A felperes ezzel súlyosan megszegte a munkaszerződése 10. pontját.

A további indokolás szerint megszegte a munkaköri leírás etikai követelményét is a vásárlóval történő udvarias, barátságos bánásmód tekintetében, ami alkalmat adott a munkáltató és a munkahely helytelen megítélésére, a jó hírnév rontására. Nem tett eleget a munkaszerződésében meghatározott alapvető kötelezettségének a vevőkkel való megfelelő kapcsolat tartásában.

A rendkívüli felmondás indokolása hivatkozott a 2004. június 7-én történt esetre is, amikor a felperes a S. H. Rt. képviselője ellenőrzése során nem tartózkodott a kútnál, így kötbérrel sújtották az alperest.

A munkaügyi bíróság a vevő kiszolgálásának elmulasztására vonatkozó rendkívüli felmondási indokot az Mt. 96. § (4) bekezdése alapján elkésettnek minősítette. A felperes kifogásolt hangneme tekintetében bizonyítottanak találta a lényeges kötelezettség-szegés szándékos megszegését, ezért a rendkívüli felmondást megalapozottnak ítélte.

A felperes fellebbezésében arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság helytelenül állapította meg a tényállást, mivel a rendkívüli felmondás indokolásában kizárólag a tankolás elmulasztásának ténye szerepel, az etikai követelmények megsértése pedig ehhez kapcsolva került megjelölésre, de azt az indokot alperes nem is bizonyította.

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 1.Mf.20.258/2007/3. számú rész- és közbenső ítéletével a munkaügyi bíróság ítéletét részben megváltoztatta, megállapította a 2005. június 2-án kelt alperesi rendkívüli felmondás jogellenességét; egyebekben a perköltségre és

az illetékre is kiterjedően hatályon kívül helyezte, és a munkaügyi bíróságot - a jogellenesség anyagi jogkövetkezményei tárgyában - a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította.

A másodfokú bíróság helytállónak találta a felperes fellebbezését, mely szerint a rendkívüli felmondásban a nem megfelelő hangnem mint indok nem szerepelt. Megítélése szerint az etikai követelmények megszegésére vonatkozó indokolásbeli utalást - a követelményekben konkrétan megfogalmazottakra tekintettel - nem lehet olyan kiterjesztően értelmezni, hogy ez a fizetéskor használt felperesi bántó, udvariatlan hangnemre is vonatkozna. Minthogy a kiszolgálás elmulasztása miatti rendkívüli felmondási indok elkésett, a másodfokú bíróság szerint a jognyilatkozat jogellenes.

Az alperes felülvizsgálati kérelmében a másodfokú bíróság határozatának hatályon kívül helyezését, és a felperes keresetét elutasító határozat hozatalát, az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint a másodfokú bíróság a Pp. 206. § (1) bekezdését megszegve tévesen állapította meg a tényállást, a rendkívüli felmondást helytelenül értelmezte, amit az is bizonyít, hogy a keresetében a felperes maga is több felmondási indok tekintetében támadta az alperesi jognyilatkozatot, és azt az első fokú eljárás során mindvégig így értelmezte, ezzel ellentétesen csupán a fellebbezésében nyilatkozott. Ezért a jogerős ítélet a Pp. 235. § (1) bekezdésébe is ütközött. A rendkívüli felmondás több indokot tartalmazott, az udvariatlan hangnemre vonatkozó indokot a perben egyértelműen bizonyította.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem alapos.

Az alperes a felülvizsgálati kérelmében helytállóan hivatkozott a rendkívüli felmondás indokolásának a másodfokú bíróság általi téves értelmezésére, ebben a tekintetben az elsőfokú bíróság álláspontja helytálló.

A rendkívüli felmondás azon hivatkozása, miszerint a felperes "megszegte a munkaköri leírás etikai követelményét is a vásárlóval a barátságos, udvarias bánásmód tekintetében", tartalmát tekintve elkülönül a vevő kiszolgálásának elmulasztására vonatkozó indoktól, ezért a rendkívüli felmondás külön indokaként önállóan értelmezendő és vizsgálendő.

Nincs akadálya annak, hogy a rendkívüli felmondásban a munkáltató több indokra is hivatkozzon. Amennyiben ezek közül egy vagy több valótlanak, illetve valamely más oknál fogva jogellenesnek bizonyul, a megmaradt rendkívüli felmondási indok tekintetében értékelendő, hogy egymagában megfelel-e az Mt. 96. § (1) bekezdés a) pontjában előírt feltételeknek.

A másodfokú bíróság az indokolás téves értelmezése folytán nem vizsgálta a rendkívüli felmondásnak a vevővel szembeni udvariatlan, nem megfelelő hangnem használatával kapcsolatos indokát, a rendkívüli felmondás jogellenességére levont következtetése ezért törvénysértő [Pp. 206. § (1) bekezdés, 96. § (1) bekezdés a) pont].

A megismételt eljárásban a vevővel szemben tanúsított bántó, udvariatlan hangnemmél kapcsolatos indokra vonatkozó felperesi fellebbezés alapján kell a másodfokú bíróságnak vizsgálnia az elsőfokú ítéletet. Ennek során önmagában nincs jelentősége a munkaköri leírás etikai követelményeiben felsorolt - jellegét tekintve példálózó jellegű - pozitív magatartási előírásoknak, mivel valamely lakossági szolgáltatás teljesítését végző munkavállalóval szemben - külön munkaköri leírási kitétel nélkül is - alapvető munkaköri elvárás a vevővel szembeni udvarias magatartás tanúsítása.

A kifejtettekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. §-ának (4) bekezdése alapján a jogerős rész- és közbelső ítéletnek a rendkívüli felmondás jogellenességét megállapító rendelkezését hatályon kívül helyezte, és a másodfokú bíróságot (a fellebbezés elbírálása érdekében) új eljárásra és új határozat hozatalára utasította; ezt meghaladóan nem érintette.

A Pp. 275. § (5) bekezdése alapján a felek felülvizsgálati eljárási költségét és a felülvizsgálati eljárás illetékét csupán megállapította azzal, hogy annak viselése felől az új határozatot hozó bíróság dönt.

Budapest, 2008. május 21.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Tálné dr. Molnár Erika s.k. előadó bíró, Dr. Zánthy János s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

tisztviselő